

WE GO!

Co-funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC 2014-2020)
of the European Union

WE GO!3

Κοινωνικοοικονομική ενδυνάμωση των γυναικών που επιβίωσαν
της βίας μεταξύ συντρόφων:
Ο ρόλος των πολιτικών και των ταμείων της ΕΕ

Έγγραφο πολιτικής

act:onaid
— REALIZZA IL CAMBIAMENTO —

ISTITUTO
PER LA
RICERCA
SOCIALE **irs**

**Center for Sustainable
Communities Development**

FACE
Les entreprises contre l'Inégalité

ΚΥΚ
ΚΕΝΤΡΟ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΚΑΡΑΪΤΣΑΣ

CONTENTS

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΒΙΩΣΑΣΕΣ ΕΝΔΟΣΥΝΤΡΟΦΙΚΗΣ ΒΙΑΣ: Ο ΚΡΙΣΙΜΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	9
2. WEGO! 3: Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	10
3. ΠΡΟΣΙΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	11
4. Η ΑΝΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	13
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	15
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	16

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- » Το καθεστώς απασχόλησης έχει σημαντικό αντίκτυπο στη διαδικασία ανάκαμψης των γυναικών που έχουν επιζήσει από τη βία μεταξύ συντρόφων, καθώς και στην πορεία κοινωνικοοικονομικής ενδυνάμωσης. Η **ποιότητα τόσο της απασχόλησης** όσο και **των συνθηκών εργασίας** αποτελούν **βασικούς παράγοντες** για τη διασφάλιση της οικονομικής αυτονομίας των γυναικών που ανακάμπτουν από τη βία.
- » Οι πολιτικές και τα προγράμματα αναζήτησης και διατήρησης εργασίας δεν ανταποκρίνονται **στις ειδικές και διατομεακές ανάγκες των γυναικών** που επιβιώνουν από την ενδοσυντροφική βία και **δεν λαμβάνουν υπόψη** τα πολλά εμπόδια που αυτές αντιμετωπίζουν για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας (π.χ. επιβαρύνσεις φροντίδας, γεωγραφική κινητικότητα της εργασίας κ.λπ.)
- » Η **έλλειψη καλά οργανωμένων δημόσιων υπηρεσιών** (π.χ. υπηρεσίες φροντίδας) και η αδιαφορία των κέντρων εργασίας, των οργανισμών, των δημοσίων υπαλλήλων, των προγραμμάτων εργασίας και των επιχειρήσεων για τις ανάγκες των επιζωσών της ενδοσυντροφικής βίας, είναι βασικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουν οι πολιτικές αναζήτησης και διατήρησης εργασίας.
- » Οι **υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων** διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην επαγγελματική επανένταξη/ενσωμάτωση και διατήρηση των επιζωσών της ενδοσυντροφικής βίας. Ωστόσο, η έλλειψη θέσεων σε δημόσιες εγκαταστάσεις, τα γραφειοκρατικά εμπόδια, το υψηλό κόστος των ιδιωτικών υπηρεσιών και η έλλειψη ευέλικτων ωρών εργασίας καθιστούν αδύνατη την πρόσβαση των γυναικών που έχουν επιβιώσει από τη βία στις διαθέσιμες υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων.
- » Λόγω της **έλλειψης ευαισθητοποίησης** του προσωπικού των οργανισμών απασχόλησης και κατάρτισης, συχνά προσφέρονται στις γυναίκες ευκαιρίες κατάρτισης και εργασίας που επηρεάζονται έντονα από τα στερεότυπα του φύλου και δεν λαμβάνουν υπόψη το μορφωτικό τους επίπεδο και τη ζήτηση της τοπικής αγοράς εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κοινωνικοοικονομική ανεξαρτησία παίζει καθοριστικό ρόλο στην πορεία των γυναικών για την έξοδο τους από τη βία. Προσφέρει στις γυναίκες τις υλικές προϋποθέσεις για να ασκούν συνειδητά τον έλεγχο της ζωής τους και να λαμβάνουν αποφάσεις για τον εαυτό τους και τα εξαρτώμενα παιδιά, αν υπάρχουν, για να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες¹. Η οικονομική ασφάλεια επηρεάζει την απόφαση των γυναικών να εγκαταλείψουν τον δράστη, αν συγκατοικούν, ή και να φύγουν από τους ξενώνες φιλοξενίας. Συμβάλλει στη δημιουργία των προϋποθέσεων για να απομακρυνθούν οι γυναίκες από τη βία και αποτρέπει μια πιθανή υποτροπή. Ωστόσο, για να επιτύχουν στην πορεία κοινωνικοοικονομικής ενδυνάμωσης, οι επιβιώσασες χρειάζονται πρόσθετες βασικές υπηρεσίες: στέγη, κοινωνική, ψυχολογική, νομική, οικονομική, εργασιακή και στεγαστική υποστήριξη. **Ένα ασφαλές και οικονομικά προσιτό μέρος για να ζήσουν** είναι η κύρια ανάγκη που εκφράζουν οι γυναίκες που εγκαταλείπουν τη βία. Η παροχή στέγασης είναι επομένως απαραίτητη για την έναρξη της πορείας προς την ανάκαμψη από τη βία. Ωστόσο, η πρόσβαση σε μια λύση στέγασης σε χαμηλές τιμές μπορεί να διασφαλιστεί από ένα συνεχές και ασφαλές εισόδημα, το οποίο συχνά δεν διαθέτουν οι επιβιώσασες της ενδοσυντροφικής βίας. Λόγω της βίας που υπέστησαν, οι γυναίκες μπορεί να μην μπορούν να έχουν πρόσβαση στους δικούς τους οικονομικούς πόρους, επειδή ο δράστης τις ελέγχει. Παρομοίως, πολλές επιβιώσασες είναι οικονομικά ανασφαλείς επειδή μπορεί να μην είναι σε θέση να εργαστούν λόγω των καθηκόντων φροντίδας τους ή των προβλημάτων υγείας που προκαλούνται από τη βία. Επιπλέον, μπορεί να είναι άνεργες ή να μην έχουν εργασιακή εμπειρία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η άμεση και αποτελεσματική οικονομική, στεγαστική και εργασιακή υποστήριξη είναι ζωτικής σημασίας για τις γυναίκες ώστε να διανύσουν με επιτυχία το ταξίδι προς τη χειραφέτηση.

Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι αυτό **το είδος υποστήριξης διασφαλίζεται από πολλά διεθνή² και ευρωπαϊκά πλαίσια³** καθώς και από τα εθνικά συντάγματα των χωρών. Η πλήρης πρόσβαση σε αξιοπρεπή εργασία, στέγαση, εκπαίδευση, υγεία και σε γενικές γραμμές σε επαρκείς οικονομικούς πόρους για ένα επαρκές βιοτικό επίπεδο είναι μερικά μόνο από τα κοινωνικοοικονομικά θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα που τα κράτη πρέπει να εγγυώνται σε όλους.

Δυστυχώς, σε αρκετά κράτη μέλη, πολλά θεμελιώδη δικαιώματα εξακολουθούν να μην είναι πλήρως εγγυημένα στους πολίτες και ακόμη λιγότερο στις γυναίκες που έχουν υποστεί βία μεταξύ συντρόφων. Πράγματι, παρόλο που τα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα αποτελούν εδώ και καιρό βασικό μέρος του νομοθετικού πλαισίου, εξακολουθεί να υπάρχει τεράστιο χάσμα μεταξύ των όσων λέει ο νόμος και της πραγματικότητας, όπως τονίζεται από τα στοιχεία⁴ του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE). Πράγματι, οι γυναίκες στην αγορά εργασίας υφίστανται επίμονα μειονεκτήματα

¹ ΟΗΕ, Διακήρυξη του Πεκίνου, 1995, παράγραφος 26- Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για το Καθεστώς των Γυναικών, Συμφωνημένα Συμπεράσματα για την εξάλειψη της φτώχειας, μεταξύ άλλων μέσω της ενδυνάμωσης των γυναικών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο, E/2002/27 E/CN.6/2002/13, σελ. 1.

² Σύμφωνα με τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης (Συμβούλιο της Ευρώπης, Σύμβαση για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, 2011, άρθρ. 20), τα κράτη οφείλουν να εγγυώνται στις γυναίκες που υφίστανται βία «βοήθεια, στέγαση, εκπαίδευση, κατάρτιση και βοήθεια στην εξεύρεση εργασίας. Οι ίδιες υποχρεώσεις απορρέουν και από άλλα και διεθνή πλαίσια, όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (1948) η Διεθνής Σύμβαση για την εξάλειψη κάθε μορφής φυλετικών διακρίσεων (1965), η Διεθνής Σύμβαση για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα (1966), η Σύμβαση για την εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών (1979), η Διεθνής Σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων όλων των διακινούμενων εργαζομένων και των μελών των οικογενειών τους (1990), η Ατζέντα 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη (2015).

³ Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (1950) και το πρώτο της πρωτόκολλο, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης (1996), η Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (2006), ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (2000), η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025 και το σχέδιο δράσης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (2021).

⁴ EIGE, *Δείκτης ισότητας των φύλων 2022: Η πανδημία COVID-19 και η φροντίδα*, 2022.

όσον αφορά στην απασχόληση και στις αποδοχές. Ζητήματα όπως η δυσανάλογη έκθεσή τους στον κίνδυνο της φτώχειας και το χάσμα ανάμεσα στα φύλα στις αμοιβές και τις συντάξεις εξακολουθούν να κρατούν τις γυναίκες πίσω οικονομικά και χρηματοοικονομικά⁵.

Ως εκ τούτου, **είναι απαραίτητο να τροποποιηθεί η νομοθεσία σε πολιτικές και υπηρεσίες που να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών επιζωσών από την ενδοσυντροφική βία** και να ενισχύσουν τις ικανότητες, την αυτονομία και τη δύναμή τους να λαμβάνουν στρατηγικές αποφάσεις σε προσωπικό, κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό επίπεδο, για να έχουν τον έλεγχο της ζωής τους. Σκοπός του παρόντος εγγράφου πολιτικής είναι να παρουσιάσει ορισμένες λύσεις για την υπέρβαση των κύριων εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες που επιβίωσαν από την ενδοσυντροφική βία στην πρόσβαση τους στην αγορά εργασίας. Τα εμπόδια εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων πολιτικής⁶ WE GO! 3 που υλοποιήθηκαν στη Βουλγαρία, τη Γαλλία, την Ελλάδα και την Ιταλία.

⁵ Ibidem.

⁶ Μια φεμινιστική, χωρίς αποκλεισμούς και συμμετοχική ανοικτή μεθοδολογία που αποσκοπεί στον συν-σχεδιασμό προτάσεων πολιτικής και πρακτικών για τη στήριξη της οικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών που ανακάμπτουν από τη βία.

1 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΒΙΩΣΑΝ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΥΝΤΡΟΦΙΚΗΣ ΒΙΑΣ: Ο ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΌΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η εργασία είναι το κλειδί για την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών, και το ίδιο ισχύει και για τις επιζώσες της ενδοσυντροφικής βίας. Η κατάσταση της απασχόλησης έχει σημαντικό αντίκτυπο στη διαδικασία ανάκαμψης των γυναικών καθώς και στην πορεία της κοινωνικοοικονομικής ενδυνάμωσης. Στην πραγματικότητα, η απασχόληση παρέχει στις γυναίκες ασφαλείς και επαρκείς οικονομικούς πόρους για να εγκαταλείψουν το σπίτι του δράστη ή τον ξενώνα, τις καθιστά πιο αυτόνομες και συμβάλλει στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους, επιταχύνοντας κατά συνέπεια τη διαδικασία ενδυνάμωσης. Για το λόγο αυτό, οι ενεργητικές πολιτικές⁷ της αγοράς εργασίας χρησιμοποιούνται συχνά για την αύξηση της οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών, ιδίως εκείνων με χαμηλά εισοδήματα⁸.

Ωστόσο, **η απασχόληση δεν αφορά μόνο την αναζήτηση και την εύρεση μιας θέσης εργασίας, αλλά και τη διατήρησή της**. Η εργασία μπορεί να δυσχεράνει την έναρξη ή τη συνέχιση της διαδικασίας ανάκαμψης, ιδίως για τις γυναίκες που έχουν επισφαλείς θέσεις εργασίας ή δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων.

Επιπλέον, οι τρέχουσες πολιτικές και τα προγράμματα της ΕΕ και των κρατών μελών δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες των επιζώσων, ούτε περιλαμβάνουν διατάξεις περί αδειών για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ανάκαμψη από τη βία. Στην πραγματικότητα, έχουν σχεδιαστεί για να προωθήσουν την οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών, αλλά αποτυγχάνουν να αντιμετωπίσουν τις ιδιαίτερες και διατομεακές ανάγκες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Οι τελευταίες περιλαμβάνουν περιορισμένη εργασιακή εμπειρία, κακή εκπαίδευση, περιορισμούς στην κοινωνική πρόνοια, μεταναστευτικό καθεστώς, έλλειψη στέγης, διαβίωση σε ξενώνα, μη προσιτές υπηρεσίες φροντίδας, στερεοτυπική κατάρτιση για την απασχόληση και απροθυμία των εταιρειών να επενδύσουν σε προγράμματα κοινωνικο-επαγγελματικής επανένταξης λόγω των αρνητικών στερεοτύπων τους για τις επιζώσες της βίας. Ομοίως, τα προγράμματα αναζήτησης και διατήρησης εργασίας - τα οποία δεν χρηματοδοτούνται επαρκώς - καθώς και οι κοινωνικές υπηρεσίες δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις ανάγκες των γυναικών με εμπειρία βίας.

⁷ Δηλαδή όλα τα προγράμματα που υλοποιούνται από τις εθνικές και τοπικές αρχές για την προώθηση της απασχόλησης και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας (π.χ. κατάρτιση και επαγγελματικές συμβουλές, υποστήριξη της απασχόλησης, προώθηση της κατάρτισης)

⁸ A.E. Adams, R.M. Tolman, D. Bybee, C.M. Sullivan, A.C. Kennedy, «The Impact of Intimate Partner Violence on Low-Income Women's Economic Well-Being: The Mediating Role of Job Stability», στο Violence Against Women, Vol. 8, no. 12, 2012, pp. 1345-1367.

2 WEGO!3: Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η τρίτη έκδοση του έργου «Οικονομική Ανεξαρτησία των Γυναικών & Ευκαιρίες Ανάπτυξης, Women Economic Independence & Growth Opportunity» WEGO⁹ διερεύνησε το ζήτημα της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και της διατήρησης θέσεων εργασίας για τις επιζώσες της ενδοσυντροφικής βίας. Με την εφαρμογή μιας συμμετοχικής και φεμινιστικής μεθοδολογίας, γυναίκες, κέντρα καταπολέμησης της βίας, εθνικές και τοπικές αρχές, συνδικάτα και εταιρείες από τη Βουλγαρία, τη Γαλλία, την Ελλάδα και την Ιταλία, ανέλυσαν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι επιζώσες της ενδοσυντροφικής βίας στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας και προσπάθησαν να εντοπίσουν πιθανές λύσεις για την υπέρβασή τους.

Δύο θέματα διατρέχουν όλες τις χώρες:

- » Η **ανεπάρκεια** και το μη προσιτό των υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων εμποδίζουν την πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας και τη διατήρηση της εργασίας για τις ήδη εργαζόμενες.
- » Η **έλλειψη ευαισθητοποίησης** ως προς την ενδοοικογενειακή βία εκ μέρους του προσωπικού των κέντρων απασχόλησης και των οργανισμών, των συνδικάτων και των επιχειρήσεων έχει ως αποτέλεσμα στερεοτυπικά προγράμματα τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας και κατάρτισης που ούτε ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες των γυναικών που επιβίωσαν από την ενδοοικογενειακή βία, αλλά ούτε τους εξασφαλίζουν μια αξιοπρεπή εργασία.

⁹ Από το 2016, τα έργα WEGO! έχουν ασχοληθεί ειδικά με την κοινωνικοοικονομική ανεξαρτησία των επιζώντων της βίας μεταξύ συντρόφων (IPV) ως βασικό παράγοντα για την ενδυνάμωσή τους. Χρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα «Δικαιώματα, ισότητα και ιθαγένεια», το WEGO! επέτρεψε σε φορείς από επτά χώρες της ΕΕ (Βουλγαρία, Κύπρος, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο) για να ανταλλάξουν τεχνογνωσία και πρακτικές σχετικά με τον τρόπο υποστήριξης της κοινωνικής και οικονομικής ενδυνάμωσης των επιζώντων της IPV. Η τρίτη έκδοση του έργου² - WE GO3 - Από την ενδυνάμωση των IPV survivors στην ενεργοποίηση της κοινότητας - αποσκοπεί στην αύξηση της ικανότητας των τοπικών δικτύων πολλαπλών φορέων να προωθήσουν την κοινωνικοοικονομική ανεξαρτησία των επιζώντων της ενδοοικογενειακής βίας μέσω του συν-σχεδιασμού και της υιοθέτησης πολιτικών εργασίας που να ανταποκρίνονται στο φύλο.

3 ΠΡΟΣΙΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ: Η ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΓΚΗ

Η ύπαρξη παιδιών, ιδίως προσχολικής ηλικίας, έχει σημαντικό αντίκτυπο στη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, όπως και η παρουσία αναγκών φροντίδας που σχετίζονται με τους ηλικιωμένους. Τα στοιχεία του EIGE το επιβεβαιώνουν: οι ανεπαρκείς υπηρεσίες φροντίδας έχουν δυσανάλογο αντίκτυπο στις γυναίκες, καθώς οι συμπληρωματικές ή άτυπες ευθύνες φροντίδας εξακολουθούν να βαρύνουν κατά κύριο λόγο αυτές, επηρεάζοντας την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής και τις επιλογές τους να αναλάβουν μια καλά αμειβόμενη εργασία¹⁰. Αυτό συμβαίνει στις περισσότερες γυναίκες εξαιτίας της εκτεταμένης ανισότητας των φύλων στο σπίτι ή ως αποτέλεσμα της ανεπάρκειας και του μη προσιτού κόστους των συστημάτων φροντίδας στα κράτη μέλη της ΕΕ. Τέτοια κατάσταση μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο όχι μόνο στη συμμετοχή των επιζώσων ενδοσυντροφικής βίας στην αγορά εργασίας και στην κοινωνικοοικονομική ενδυνάμωσή τους, αλλά και στις προοπτικές τους να απαλλαγούν από τη βία. Για παράδειγμα, σε περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας, οι γυναίκες με παιδιά δεν μπορούν πλέον να βασίζονται στους συντρόφους τους για τη διαχείριση βαρών φροντίδας και πολύ συχνά δεν μπορούν να βασίζονται ούτε σε ένα φιλικό ή οικογενειακό δίκτυο. Ως εκ τούτου, **οι δημόσιες υπηρεσίες είναι η μόνη βιώσιμη λύση γι' αυτές**, αλλά οι πολύ συχνά μακρές λίστες αναμονής, οι ακριβές τιμές και οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας (π.χ. χαμηλό εισόδημα, εθνική ιθαγένεια, άδεια διαμονής κ.λπ.) εμποδίζουν την προσβασιμότητά τους σ' αυτές. Εκτός από τη Γαλλία, όπου είναι περισσότερο διαθέσιμες¹¹, οι δημόσιες υπηρεσίες περίθαλψης είναι ανεπαρκείς και απλησίαστες στη Βουλγαρία, την Ελλάδα και την Ιταλία¹².

Η αναζήτηση εργασίας και η διατήρηση αυτής από τις επιζώσες ενδοσυντροφικής βίας, μπορεί να είναι επιτυχής μόνο εάν οι υπηρεσίες φροντίδας καλής ποιότητας για παιδιά και ηλικιωμένους είναι ευρέως διαθέσιμες. Σε επίπεδο ΕΕ, εκδόθηκε η οδηγία 2019/1158¹³ για την ενίσχυση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής των γονέων και των φροντιστών. Το 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Φροντίδας¹⁴ για τη διασφάλιση ποιοτικών, οικονομικά προσιτών και προσβάσιμων υπηρεσιών φροντίδας σε όλα τα κράτη μέλη και τη βελτίωση της κατάστασης τόσο για τους ωφελούμενους όσο και για τους παρέχοντες φροντίδα. Ωστόσο, και τα δύο έγγραφα δεν λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ατόμων που βρίσκονται σε προσωρινά ευάλωτη κατάσταση. Αυτή είναι η περίπτωση των γυναικών που επιβίωσαν της βίας με βάρη φροντίδας, οι οποίες **χρειάζονται κατά προτεραιότητα τρόπους για να υποβάλουν αίτηση για κρατική στήριξη**, ώστε να ανακάμψουν από τη βία και να επιτύχουν τη διαδικασία κοινωνικοοικονομικής ενδυνάμωσής τους. Όλοι οι αρμόδιοι φορείς, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της ΕΕ, των εθνικών και τοπικών αρχών, των συνδικάτων, των εταιρειών, θα πρέπει να διαδραματίσουν το ρόλο τους στη διασφάλιση της πλήρους πρόσβασης σε υπηρεσίες φροντίδας για τις επιβιώσασες από ΒΙΑ. Στο πλαίσιο αυτό, θα ήταν ζωτικής σημασίας:

- » Να εξασφαλιστούν θέσεις σε δημόσιους παιδικούς σταθμούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς ή μονάδες μακροχρόνιας φροντίδας για τα μέλη της οικογένειας των γυναικών που έχουν επιζήσει

¹⁰ EIGE, Ανισότητες μεταξύ των φύλων στη φροντίδα και συνέπειες για την αγορά εργασίας, 2021

¹¹ . Ibidem

¹² Στοιχεία που προέκυψαν από τα εργαστήρια πολιτικής στο έργο WEGO13

¹³ Οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής των γονέων και των φροντιστών και την κατάργηση της οδηγίας 2010/18/ΕΕ του Συμβουλίου.

¹⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM(2022) 440 final, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για τη φροντίδα.

της ενδοοικογενειακής βίας, εισάγοντας επίσης κριτήρια προτεραιότητας για την πρόσβασή τους.

- » Να **υπογραφούν συμφωνίες με ιδιωτικές εγκαταστάσεις** σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν δημόσιες υπηρεσίες. Θα πρέπει να παρέχεται μείωση των τελών και χρηματικές παροχές για να μπορούν οι γυναίκες να καλύπτουν τα ακριβά τέλη των ιδιωτικών εγκαταστάσεων.
- » Να εξασφαλιστεί **ευελιξία ωρών** στις ιδιωτικές και δημόσιες υπηρεσίες φροντίδας καθώς και στους χώρους εργασίας. Οι υπηρεσίες φροντίδας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των γυναικών που εκτελούν βραδινή και νυχτερινή εργασία και να παρέχουν την κατάλληλη ανταπόκριση. Οι εργοδότες, με τη σειρά τους, θα πρέπει να προσφέρουν ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας στις επιζώσες, όπου αυτό είναι απαραίτητο, και να υιοθετήσουν εσωτερικές πολιτικές για την προώθηση των δημόσιων υπηρεσιών που ανταποκρίνονται θετικά.

Επιπλέον, όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα πρέπει να γνωρίζουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες που επιβίωσαν από ενδοσυντροφική βία στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας και να ενημερώνονται για τον τρόπο αντιμετώπισής τους. Θα πρέπει **να πραγματοποιηθούν δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και κατάρτισης** που θα απευθύνονται σε όλα τα επίπεδα του προσωπικού των κέντρων απασχόλησης, των οργανισμών απασχόλησης και των εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντών και των γραφείων ανθρώπινου δυναμικού.

Όλες αυτές οι προτάσεις εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο για να διασφαλίσει ότι όλες οι γυναίκες που ξεφεύγουν από τη βία, **θα έχουν την ίδια υποστήριξη και τις ίδιες ευκαιρίες, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους**, τροποποιώντας οδηγίες, επικαιροποιώντας τη στρατηγική της ΕΕ για τη φροντίδα και υποβάλλοντας προτάσεις νέων οδηγιών. Ταυτόχρονα, η ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρύνει όλα τα κράτη μέλη να **υιοθετήσουν ένα κοινό σύνολο δεικτών** για τη συλλογή συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με τις σχετικές πολιτικές, μεταξύ άλλων, για την εργασία, την πρόνοια, την προστασία και τη βοήθεια, ώστε να ενημερώνονται οι μελλοντικές πολιτικές και τα προγράμματα χρηματοδότησης.

4 ΑΝΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η οικονομική δυσπραγία αποτελεί βασικό εμπόδιο για την έξοδο των γυναικών από τις κακοποιητικές σχέσεις, ιδίως εάν οι γυναίκες είναι άνεργες και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να είναι οικονομικά ανεξάρτητες. Ωστόσο, δεν πρόκειται μόνο για την απώλεια της εργασίας, αλλά και για την εύρεση μιας αξιοπρεπούς εργασίας. Τόσο **η ποσότητα όσο και η ποιότητα της διαθέσιμης εργασίας** είναι βασικά στοιχεία για να εξασφαλιστεί η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών που ξεφεύγουν από τη βία. Η χαμηλής ποιότητας εργασία (π.χ. χαμηλοί μισθοί, επισφαλείς θέσεις εργασίας, αναγκαστική μερική απασχόληση κ.ο.κ.), οι περιορισμένες δυνατότητες διατήρησης και σταδιοδρομίας οδηγούν σε χαμηλό ή/και αναξιόπιστο εισόδημα και επηρεάζουν αρνητικά την κοινωνικοοικονομική ενδυνάμωση των γυναικών. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να τους παρέχεται καλά αμειβόμενη και βιώσιμη εργασία, ευέλικτα σχήματα εργασίας και ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον απαλλαγμένο από παρενοχλήσεις και βία. Κατά συνέπεια, τα προγράμματα τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας και κατάρτισης πρέπει να προσφέρουν αξιοπρεπείς και οικονομικά προσιτές ευκαιρίες απασχόλησης, **ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των επιζωσών της ενδοσυντροφικής βίας και στη ζήτηση της αγοράς εργασίας.**

Αντ' αυτού, συχνά προσφέρονται στις γυναίκες ευκαιρίες κατάρτισης και εργασίας που επηρεάζονται έντονα από τα στερεότυπα του φύλου, τα οποία επαναφέρουν/παράγουν ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, την εξέλιξη της σταδιοδρομίας, τον μισθό, τις παροχές προς τους εργαζόμενους, τη συνταξιοδότηση κ.ο.κ., τροφοδοτώντας τον οριζόντιο και κάθετο διαχωρισμό που περιορίζει τις γυναίκες σε ένα στενότερο φάσμα επαγγελματιών από τους άνδρες και σε χαμηλότερα επίπεδα ευθύνης, ανεξάρτητα από το επίπεδο εκπαίδευσής τους και τη ζήτηση του τοπικού παραγωγικού συστήματος. Ωστόσο, συχνά προσφέρονται στερεότυπες ευκαιρίες απασχόλησης, επειδή το προσωπικό των φορέων απασχόλησης και κατάρτισης δεν είναι ενήμερο για τα ζητήματα που σχετίζονται με τη βία λόγω φύλου.

Στο πλαίσιο αυτό, **τα κράτη μέλη θα πρέπει:**

- » Να χρηματοδοτούν **τακτικές δραστηριότητες ευαισθητοποίησης**, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, που απευθύνονται στο προσωπικό των οργανισμών απασχόλησης και κατάρτισης, ώστε να εξασφαλίζουν στις γυναίκες που έχουν επιζήσει της ενδοσυντροφικής βίας, ασφαλές εργασιακό περιβάλλον, αξιοπρεπή εργασία, ευρύτερες ευκαιρίες απασχόλησης και μέτρα φροντίδας.
- » Να επενδύσουν στη **διαφοροποίηση των θέσεων εργασίας και της προσφοράς κατάρτισης** (π.χ. υποτροφίες για μεγαλύτερο εύρος επαγγελματιών, πλουσιότερες και καλά αναπτυγμένες περιφερειακές προσφορές κατάρτισης) λαμβάνοντας υπόψη τις ικανότητες και τις επιθυμίες των επιζωσών της ενδοσυντροφικής βίας, αλλά και τα χαρακτηριστικά των διαφόρων οικονομιών, δηλαδή τις ανάγκες των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, των συνεταιρισμών καθώς και της δημόσιας διοίκησης. Πράγματι, η αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων των γυναικών και των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας αποτελεί συχνά εμπόδιο για την πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας.
- » Να παρέχουν **δωρεάν εκπαιδεύσεις ή να τις καταστήσουν πιο προσιτές**, παρέχοντας (εάν είναι απαραίτητο) μια εισοδηματική στήριξη που θα επιτρέψει στις επιζώσες να παρακολουθούν τακτικά και χωρίς οικονομικές ή χρηματοπιστωτικές ανησυχίες τα μαθήματα. Πράγματι, για

την αντιμετώπιση της έλλειψης προσόντων που πλήττει ορισμένες γυναίκες, τα προγράμματα κατάρτισης είναι ζωτικής σημασίας, αλλά οι μεγάλες λίστες αναμονής, το υψηλό κόστος και οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας (π.χ. μεταναστευτικό καθεστώς, επίπεδο εισοδήματος, επίπεδο εκπαίδευσης) συχνά εμποδίζουν την παρακολούθησή τους.

- » Να προωθήσουν **πολιτικές για τις δημόσιες μεταφορές**. Η αστάθεια του δικτύου δημόσιων μεταφορών έχει σημαντικό αντίκτυπο στη ζωή των γυναικών και ακόμη περισσότερο στις γυναίκες που ξεφεύγουν από τη βία. Η παρακολούθηση ενός κύκλου μαθημάτων κατάρτισης, η μετάβαση στη δουλειά ή η αποδοχή μιας θέσης εργασίας σε απόσταση 10 χιλιομέτρων από το σπίτι μπορεί μερικές φορές να αποτελέσει ανυπέρβλητο εμπόδιο, ιδίως στις αγροτικές περιοχές. Η δυνατότητα μετακίνησης είναι τόσο λογιστικό όσο και οικονομικό ζήτημα. Ως εκ τούτου, οι πολιτικές μεταφορών θα πρέπει να βοηθούν τις γυναίκες που έχουν επιβιώσει από τη βία και τα παιδιά τους, καθώς και να παρέχουν εναλλακτικές λύσεις όταν το δίκτυο δημόσιων μεταφορών δεν είναι επαρκές (π.χ. επιδοτούμενες ιδιωτικές μεταφορές, εύκολη πρόσβαση σε πίστωση για την αγορά οχήματος).

Τα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα¹⁵ μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη των κρατών μελών ώστε να εξασφαλίσουν προγράμματα απασχόλησης και κατάρτισης πιο οικονομικά προσιτά και ανταποκρινόμενα στις ειδικές και διατομεακές ανάγκες των θυμάτων ενδοσυντροφικής βίας. Πάνω απ' όλα, όλοι οι αρμόδιοι φορείς πρέπει να υιοθετήσουν μια ολιστική πολιτική προσέγγιση για να διασφαλίσουν ότι οι γυναίκες που επιβίωσαν της βίας μπορούν να έχουν πλήρη και σταθερή πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Οι παθητικές και ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας θα πρέπει στη συνέχεια να περιλαμβάνουν ad hoc διατάξεις για τις γυναίκες που επιβίωσαν από τη βία και να είναι συνυφασμένες με τις κοινωνικές, στεγαστικές, πολιτικές κατά της φτώχειας και τις πολιτικές μεταφορών, μεταξύ άλλων. Η ανάθεση αποκλειστικά σε κέντρα καταπολέμησης της βίας ή σε εξειδικευμένες οργανώσεις, το καθήκον να προσδιορίζουν τον καλύτερο τρόπο υποστήριξης των γυναικών προς την οικονομική και κοινωνική τους ανεξαρτησία (π.χ. συμβουλές για την αναζήτηση εργασίας και την πρακτική άσκηση, φροντιστήρια), όπως προωθείται, για παράδειγμα, στην πρόταση οδηγίας της ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, δεν μπορεί να αποτελέσει βιώσιμη επιλογή. Για το λόγο αυτό, όλη η σχετική νομοθεσία θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να περιλαμβάνει υποχρεωτικό διυπηρεσιακό συντονισμό μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων που ασχολούνται με την καταπολέμηση της βίας, τις εργασιακές, κοινωνικές και στεγαστικές πολιτικές σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο.

¹⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM(2022) 105 final 2022/0066(COD), Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατά την τελευταία δεκαετία, τα Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα συνέβαλαν σημαντικά στην πρόληψη και την καταπολέμηση της ανδρικής βίας κατά των γυναικών. Ωστόσο, πρέπει να γίνει ακόμη πολλή δουλειά, ιδίως για την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ενδυνάμωσης των επιζωσών γυναικών. Πράγματι, η κοινωνικοοικονομική ανεξαρτησία είναι ζωτικής σημασίας για τις γυναίκες που αντιμετώπισαν βία. Η πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία για τη βελτίωση της κοινωνικοοικονομικής στήριξης που παρέχουν τα κράτη μέλη στις επιζώσες της ενδοσυντροφικής βίας. Αυτή είναι και η άποψη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, όπως αναφέρεται στη γνωμοδότησή της σχετικά με την πρόταση, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη προώθησης της διατήρησης της απασχόλησης και της ένταξης των ανέργων γυναικών που έχουν επιζήσει της ενδοσυντροφικής βίας¹⁶. Ωστόσο, πρέπει να γίνουν πολύ περισσότερα. Πράγματι, η οικονομική ανεξαρτησία των επιζωσών της βίας **δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω αποσπασματικών πολιτικών**, οι οποίες εφαρμόζονται σχεδόν αποκλειστικά από θεσμικά γραφεία που ασχολούνται μόνο με τις πολιτικές για τη βία. Προκειμένου να προωθηθεί η κοινωνικοοικονομική ενδυνάμωση των επιζωσών της βίας, είναι πιο αποτελεσματικό **να τροποποιηθούν οι υφιστάμενες πολιτικές, συμπληρώνοντάς τες με δράσεις και κριτήρια που ανταποκρίνονται στις διατομεακές και ειδικές ανάγκες τους**, ώστε να εξασφαλιστεί η εύκολη πρόσβασή τους σε βασικές υπηρεσίες.

Οι κανονισμοί και οι οδηγίες για την αύξηση της απασχόλησης των γυναικών και την ενθάρρυνση των κρατών να ενισχύσουν τα συστήματα δημόσιας περίθαλψης καθώς και τα χρηματοδοτικά προγράμματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις ειδικές ανάγκες των επιζωσών της ενδοσυντροφικής βίας.

Για παράδειγμα, αυτή είναι η περίπτωση της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για τη φροντίδα¹⁷, η πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την αναθεώρηση των στόχων της Βαρκελώνης σχετικά με την εκπαίδευση και τη φροντίδα στην πρώιμη παιδική ηλικία¹⁸, οι κανονισμοί για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για το Ταμείο Συνοχής¹⁹ κ.λπ.

¹⁶ Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, SOC/726 -EESC-2022-01395-00-00-AC-TRA(EN)5/10, Γνωμοδότηση σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, άρθρο 1, παράγραφος 2. 3.9

¹⁷ Cfr

¹⁸ . Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM(2022) 442 τελικό, Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την αναθεώρηση των στόχων της Βαρκελώνης για την εκπαίδευση και τη φροντίδα της πρώτης παιδικής ηλικίας.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια των εθνικών συμμετοχικών διαδικασιών, οι εταίροι του έργου WE GO! 3 πιστεύουν ακράδαντα ότι είναι επείγον να παρασχεθούν σε όλες τις επιζώσες ενδοσυντροφικής βίας, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους, τα κατάλληλα εργαλεία για να επιτύχουν την κοινωνικοοικονομική ενδυνάμωσή τους. Πάνω απ' όλα, είναι επείγουσα **η αλλαγή παραδείγματος: όλες οι πολιτικές και τα εργαλεία που διέπουν την κοινωνικοοικονομική ζωή των κρατών μελών της ΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα για την υποστήριξη των γυναικών που επιβίωσαν από την ενδοσυντροφικής βίας**. Τα διεθνή και εθνικά πλαίσια καταπολέμησης της βίας και οι στρατηγικές ισότητας των φύλων που εφαρμόζονται δεν μπορούν πλέον να αποτελούν τους μοναδικούς μηχανισμούς για την αποτελεσματική υποστήριξη της κοινωνικοοικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών που αναρρώνουν από τη βία.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι εταίροι του έργου WE GO! 3, καλούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να

- » Να ενισχύσουν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο με την **υιοθέτηση δεσμευτικών μέτρων για τα κράτη μέλη ώστε να διασφαλίσουν την πλήρη πρόσβαση των γυναικών που έχουν επιζήσει από την ενδοσυντροφική βία σε υπηρεσίες** που υποστηρίζουν την κοινωνικοοικονομική τους ενδυνάμωση. Από την άποψη αυτή, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα πρέπει:
 - » **Να τροποποιήσουν το κεφάλαιο IV της πρότασης οδηγίας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας**, ώστε να συμπεριλάβουν ένα άρθρο στο οποίο θα απαριθμούνται οι υπηρεσίες και τα μέτρα που πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη στις επιζώσες της ενδοσυντροφικής βίας, ώστε να καταστεί δυνατή η κοινωνικοοικονομική ενδυνάμωσή τους (π.χ. εύκολη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και στο εθνικό σύστημα πρόνοιας),
 - » **Να ενημερώσουν όλες τις πολιτικές και τα εργαλεία της ΕΕ για την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας**, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές και διατομεακές ανάγκες των επιζώσων της ενδοσυντροφικής βίας (π.χ. τροποποίηση της οδηγίας της ΕΕ για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής ή της στρατηγικής της ΕΕ για τη φροντίδα).
- » Να απαιτήσουν από τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τη χρηματοδότηση από, μεταξύ άλλων, τα **Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**, για να επενδύσουν ειδικά σε:
 - » **Υπηρεσίες φροντίδας**
 - » **Προγράμματα απασχόλησης και κατάρτισης** τα οποία πρέπει να είναι οικονομικά προσιτά και να ανταποκρίνονται πλήρως στις διατομεακές ανάγκες των γυναικών που επιβίωσαν από την ενδοσυντροφική βία

- » Να χρηματοδοτήσουν - μέσω του προγράμματος Plan Citizens, Equality, Rights and Values - έργα που στοχεύουν σε:
 - » Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών που επιβίωσαν της ενδοσυντροφικής βίας
 - » **Ευαισθητοποίηση** των εταιρειών, των φορέων απασχόλησης και κατάρτισης σε θέματα που σχετίζονται με την έμφυλη βία
 - » Χαρτογράφηση των αναγκών και των προκλήσεων των επιζωσών της ενδοσυντροφικής βίας στην πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, αφενός για την άρση των εντοπισμένων εμποδίων και αφετέρου για το **σχεδιασμό πολιτικών και υπηρεσιών που να ανταποκρίνονται με επιτυχία στις ανάγκες των γυναικών.**
- » Να ζητηθεί από τα κράτη μέλη **να υιοθετήσουν κοινούς δείκτες**, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την κατάρτιση του προϋπολογισμού με βάση το φύλο, για τη συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων σχετικά με τις σχετικές πολιτικές, μεταξύ άλλων, για την εργασία, την πρόνοια, την προστασία και τη βοήθεια, ώστε να ενημερώνονται για μελλοντικές πολιτικές και προγράμματα χρηματοδότησης.
- » **Να συμπεριλάβουν ad hoc δείκτες στα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης των διαρθρωτικών ταμείων** (π.χ. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) για την ανίχνευση του αριθμού των γυναικών που έχουν επιζήσει από την ενδοσυντροφική βία και των αναγκών που αντιμετωπίζονται από τα χρηματοδοτούμενα έργα, προκειμένου να ενημερώνονται για μελλοντικά χρηματοδοτικά προγράμματα και πολιτικές σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο. Όλα τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται με πλήρη σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και της ανωνυμίας των γυναικών σύμφωνα με τον γενικό κανονισμό της ΕΕ για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR)²⁰.

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)

Partnership

ActionAid Italia, Italia

Istituto per la Ricerca Sociale (IRS), Italia

Rel.Azioni Positive Società Cooperativa Sociale, Italia

Center for Sustainable Communities Development, Bulgaria

Fondation Agir Contre l'Exclusion (FACE), Francia

Women's Center Of Karditsa (WCK), Grecia

WEGO!

wegoproject.eu

This report, was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (REC 2014-2020). The content of this report, represents only the views of ActionAid International Italia Onlus and the project partners and is their sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.